

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет історії, політології та міжнародних відносин

Кафедра історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей
історичної науки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ПОЛЬЩІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність **В11 Філологія**

Спеціалізація (за наявності) **В11.033 Слов'янські мови та література
(переклад включно), перша - польська**

Галузь знань **В** Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри історії Центральної та Східної Європи
і спеціальних галузей історичної науки
Протокол №1 від “27” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія Польщі
Викладач (-і)	Докт. іст. наук, проф. Володимир Леонович КОМАР
Е-mail викладача (-ів)	volodymyr.komar@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/06c176f199284f3c9277

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія Польщі» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено ознайомлення студентів з історією польського державотворення від найдавніших часів до наших днів, із суспільно-політичними, соціально-економічними, культурно-релігійними та етно- та націєтворчими процесами в польських землях. Вивчення курсу забезпечує підготовку студентів до міжкультурної комунікації і професійної діяльності в сучасних умовах.

Зміст дисципліни вільного вибору «Історія Польщі» створює підґрунтя для опанування студентами польської мови й літератури. Вивчення цього курсу поглиблює філологічну підготовку майбутніх фахівців, сприяє самостійному використанню фахової історичної літератури, довідників, словників, які необхідні для вивчення різноманітних діалектів польської мови.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Історія Польщі» полягає в тому, щоб, спираючись на методологічні принципи історичної науки, використовуючи найновіші здобутки історіографії, сформувати у студентів знання про головні етапи та події в історії Польщі. Розглянути основні соціальні, економічні, політичні, етноконфесійні та культурні процеси, проаналізувати труднощі, здобутки та специфіку в процесі формування польської державності.

Основними **завданнями** вивчення студентами дисципліни «Історія Польщі» є:

- визначення особливостей формування державності на польських землях від найдавніших часів до наших днів;
- дослідження політичного розвитку Польщі у різні періоди її існування;
- з'ясування соціально-економічного фактору у розвитку польської державності;
- дослідження культурно-релігійного розвитку Польщі;
- характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку Польщі;
- аналіз та характер українсько-польських відносин.

Завданням цієї дисципліни є допомога у підготовці висококваліфікованого філолога-полоніста, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі історії, що пов'язані з аналізом історичного процесу на польських землях, поглибленим вивченням українсько-польських відносин на різних етапах історії.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК 4.** Здатність бути критичним та самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови та англійської мови.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку польської та світової літератури, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 12. Здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори польської, англійської, української художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		10	
практичні		20	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
3	В11 Філологія	2	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота

<p>Тема 1. Утворення і розвиток Давньопольської держави.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення держави за Мешка I. Прийняття християнства. 2. Суспільно-політичний устрій. 3. Економічний розвиток польських земель. 4. Польська культура. 	2	2	5
<p>Тема 2. Політична роздробленість польських земель.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статут Болеслава III Кривоустого та його значення. 2. Експансія Бранденбургу, Тевтонського ордену і монголо-татар на польські землі. 3. Запровадження німецького права в польських селах і містах. 4. Польська культура. 		2	5
<p>Тема 3. Польща за правління Казимира III Великого (1333 – 1370 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішня політика Казимира III Великого. 2. Експансія Польської держави на землі Галицько-Волинської держави. 3. Реформаторська діяльність Казимира III Великого. 4. Розвиток польської культури у XIV ст. Створення Краківського університету. 		2	5
<p>Тема 4. Утворення Речі Посполитої та її розвиток до першої половини XVII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Люблінська унія 1569 р. та її наслідки. 2. Державний устрій Речі Посполитої за Генріховими артикулами 1573 р. 3. Зовнішня політика Речі Посполитої у другій половині XVI – першій половині XVII ст. 4. Польська культура у другій половині XVI – першій половині XVII ст. 	2	2	5
<p>Тема 5. Проблеми становлення Речі Посполитої у другій половині XVII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повстання під проводом гетьмана Б. Хмельницького. 2. Боротьба польського народу проти шведської окупації 1655–1660 рр. 3. Політична і економічна криза в Речі Посполитій у другій половині XVII ст. 4. Війни Речі Посполитої з Османською імперією у другій половині XVII ст. 		2	5
<p>Тема 6. Поділи Речі Посполитої в кінці XVIII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови, причини і результати першого поділу Речі Посполитої. 2. Прийняття та основні положення Конституції 3 травня 1791 р. 3. Діяльність Чотирирічного сейму і другий поділ Речі Посполитої. 4. Національно-визвольне повстання під 		2	5

<p>проводом Тадеуша Костюшка.</p> <p>5. Крах Речі Посполитої у 1795 р.: причини та наслідки.</p>			
<p>Тема 7. Польські землі у першій половині XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості політичного становища польських земель на початку XIX ст. 2. Варшавське князівство: політичний та соціально-економічний устрій. 3. Королівство Польське: політичний та соціально-економічний устрій. 4. “Листопадове” повстання у Королівстві Польському: переумови, причини, основні етапи і наслідки. 5. Польська культура першої половини XIX ст. 	2	2	5
<p>Тема 8. Польські землі у другій половині XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Польські землі у “весні народів” 1848 р. 2. Польське повстання 1863–1864 рр. в Російській імперії. 3. Особливості розвитку польського національно-визвольного руху. 4. Економічний розвиток польських земель. 5. Польська культура другої половини XIX ст. 		2	5
<p>Тема 9. Відродження й розвиток Польщі у першій половині XX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичний, соціально-економічний і культурний розвиток II Речі Посполитої. 2. Польща у Другій світовій війні. 3. Волинська трагедія 1943 р. 4. Операція «Вісла» 1947 р. 	2		
<p>Тема 10. Польсько-українські відносини в 1918–1926 рр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українське питання в польських політичних концепціях першої чверті XX ст. 2. Польсько-українська війна 1918–1919 рр. 3. Варшавська угода 1920 р. та її наслідки. 4. Політика Польщі в Галичині 1919–1926 рр. 		2	5
<p>Тема 11. Трансформація польської державності у XX – XXI ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Народна Польща після Другої світової війни. 2. Польська Народна Республіка. 3. Політичний і соціально-економічний розвиток Республіки Польща. 4. Українсько-польські відносини на сучасному етапі. 	2		5
<p>Тема 12. Підсумкова контрольна робота.</p>		2	10

Разом годин за семестр	10	20	60
------------------------	----	----	----

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі заліку):</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обсяг балів за лекційні заняття – 25 % 2) практичні заняття – 25 % 2) обсяг балів за самостійну роботу: <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальні проєкти – 20 % 3) підсумкова контрольна робота - 30 <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.</p> <p>Накопичування балів під час вивчення дисципліни</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Вид навчальної роботи</th> <th colspan="5">Лекційні заняття</th> <th colspan="9">Практичні заняття</th> <th style="width: 5%;">К/р</th> <th style="width: 10%;">Самостійна робота</th> </tr> <tr> <th>Номер заняття</th> <th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th> <th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th> <th>10</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td> <td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Разом</td> <td colspan="5">25</td> <td colspan="9">25</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> </tbody> </table> <p>Критерії поточного оцінювання:</p> <p>«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.</p> <p>«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p>	Вид навчальної роботи	Лекційні заняття					Практичні заняття									К/р	Самостійна робота	Номер заняття	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			5	5	5	5	5	1	1	2	5	5	5	2	2	2	25	25	Разом	25					25									25	25
Вид навчальної роботи	Лекційні заняття					Практичні заняття									К/р	Самостійна робота																																																					
Номер заняття	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																																																						
	5	5	5	5	5	1	1	2	5	5	5	2	2	2	25	25																																																					
Разом	25					25									25	25																																																					

	<p>«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p> <p>Контроль за самостійною роботою.</p> <p>Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляд фільмів 2. Підготовка індивідуальних проєктів. <p>Підготовка індивідуального проєкту.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за один індивідуальний проєкт складає 10 балів. Перегляд фільму з його аналізом – 5 балів.</p> <p>Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.</p> <p>Критерії оцінювання індивідуального проєкту:</p> <p>«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.</p> <p>«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.</p> <p>«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.</p> <p>«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності. Наявність мультимедійної презентації без усного захисту проєкту.</p>
Вимоги до письмової роботи	Комплексна контрольна робота охоплює 30 тестових завдань з усіх тем. Контрольна робота виконується на останньому практичному занятті у письмовій формі або на платформі дистанційного навчання.
Практичні заняття	Письмові завдання, виконання вправ, захист виконаних презентацій на обрані теми, обговорення фільмів про міжкультурну комунікацію. Оцінюються кожне завдання за 100-бальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - активна робота під час практичних занять - здача індивідуальних завдань в межах самостійної роботи
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль.</p> <p>Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі</p>

дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання для заліку

Університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Тестові завдання після кожної лекції. Індивідуальні презентації. Вправи до тем. Підсумкова тестова контрольна робота.
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за</p>

	<p>посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Відвідування занять	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику, подану в переліку додаткових питань для опрацювання). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.</p> <p><i>1 бал</i> – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.</p> <p>Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>

8. Рекомендовані джерела та література

Основна

1. Хрестоматія з історії західних та південних слов'ян (Давня доба, Середньовіччя) Навч. посібник

- /упорядник В. І. Яровий та ін. К., 2011. 416 с.
2. Дейвіс Норман. Боже ігрище. Історія Польщі. К. 2008. 1079 с.
 3. Дильонгова Г. Історія Польщі 1795–1990. К. 2007. 237 с.
 4. Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. Львів, 2002.
 5. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За ред. Л. Зашкільняка. Львів, 2001. 660 с.
 6. Комар В. Л. Концепція прометеїзму в політиці Польщі (1921–1939 рр.). Івано-Франківськ 2011. 360 с.
 7. Кріль М. М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): Навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 284 с.
 8. Яровий В. І. Історія західних і південних слов'ян у ХХ столітті. Курс лекцій. Київ, 1996.
 9. Яровий Я. І. Новітня історія Центральноєвропейських та балканських країн. ХХ століття. Київ, 2005.
- Додаткова**
10. Komar V. L. Wojna polsko-bolszewicka i Ukraina w latach dwudziestych XX w. 1920 rok – wojna światów. *Studia przypadków w stulecie bitwy warszawskiej*. Monografia naukowa pod red. E. Kowalczyk, K. Rokicki. Warszawa 2021, s. 17–37.
 11. Комар В. Л. Співпраця Польщі з державами на постімперському просторі Росії (1918–1923 рр.) *Rozpad imperiów. Kształtowanie powojennego ładu w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1918–1923*. Monografia naukowa. Wrocław, 2021. S. 18–34.
 12. Комар В. Л. Про автора // Дрозд Р. Вигнали і забрали. Позбавлення українців їхньої малої батьківщини в комуністичній Польщі. Івано-Франківськ–Слупськ: «Лілея-НВ», 2020. С. 203–206.
 13. Комар В. Л. Політика Польщі в Східній Європі у 20-х роках ХХ ст. *Українсько-словацькі військові підрозділи австро-угорської армії у Великій війні: на шляху до незалежності*. Колективна монографія. За ред. С. Адамовича. Івано-Франківськ. 2022. С. 38–60.
 14. Комар В. Л. Співпраця Польщі і Української Народної Республіки у 20-х роках ХХ століття. *Уманська Старовина*. 2022. Вип. 9. С. 39–48.
 15. Комар В., Комар І., Пуйда Р. Радянський Союз у політиці прометеїзму II Річсполитої (1920–1930-ті роки). *Український історичний журнал*. 2023. Число 1. С. 82–102. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2023.01.082>
 16. Комар В. Л. Прометеїзм у польській зовнішній політиці 30-х років ХХ ст. *Skripta Historica*. 2023. Nr 29. S. 123–134.
 17. Комар В. Л. Політична діяльність Романа Смаль-Стоцького у міжвоєнний період. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Історія та археологія»): журнал*. 2024. №11(29). С. 1238–1248. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-1238-1247](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-1238-1247)
 18. Komar V. Polsko-ukraińska współpraca wojskowa w ramach ruchu prometejskiego w latach 1921–1939. *Alianse z wyboru i przymusu. Polskie sojusze militarne w XX i XXI w. Studia przypadków*. Monografia naukowa. Red. J. Jędrusiak, D. Koreś, Wrocław–Warszawa 2024. S. 95–105. ISBN 978-83-8376-154-1. ORCID: 0000-0002-5475-5084
 19. Комар В. Л. Прометеївська діяльність Тадеуша Голувка в 1916–1931 рр. *Skripta Historica*. 2024. Nr 30. S. 133–146.
 20. Комар В. Л. Петлюрівська еміграція в прометеївському русі міжвоєнного періоду. *Na drodze do porozumienia. Relacje polsko-ukraińskie w XX i XXI wieku*. Monografia zbiorowa. Pod red. M. Gibiec i G. Hryciuka. Wrocław. 2025. S. 111–129. ISBN 978-83-229-3915-4
 21. Комар В. Л., Журба М. А. Атибільшовицька діяльність Володимира Сальського в 1917–1940 рр. *Уманська Старовина*. 2025. Вип. 13. С. 14–22. DOI: 10.31499/2519-2035.13.2025.343988